

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 65 16 Ἰουλίου 2001

Ὁ Μεσσιανισμός τῆς τεχνολογίας

Αποδέχομαι τὰ ἀνοίγματα καί τίς ἐξυπηρετήσεις τῆς σύγχρονης τεχνολογίας. Τά χαίρομαι καί τὰ ἀξιοποιῶ. Ἀπορρίπτω, ὅμως, τόν ἄκρατο Μεσσιανισμό, πού ἔστησαν μπροστά μας οἱ σχεδιαστές καί οἱ τεχνουργοί τῆς τεχνολογικῆς ἐκρηξης.

Τό θαῦμα τῆς τεχνολογίας, κυρίαρχο στήν ἐποχή μας, ἐντυπωσιάζει, αἰχμαλωτίζει καί συνεπαίρνει. Ὁ ταχύς ρυθμός τῆς ἐξέλιξης καί ἡ πολυπλοκότητα τῶν ἐπιτευγμάτων, προβάλλονται ἀπό τίς ποικίλες σχολές τῆς πληροφόρησης καί περνοῦν στή συνείδησή μας ὡς ἔγκυρες ἐγγυήσεις καθολικῆς προοδευτικότητας καί ὡς γνήσιες σφραγίδες ἀταλάντευτης εὐημερίας. Ἡ πρόοδος τῆς μηχανῆς ταυτίζεται μέ τήν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητας. Τό πέρασμα τῶν προϊόντων τῆς τεχνολογίας στήν καθημερινότητα θεωρεῖται ἀνοίγμα δρόμου, πού φέρνει σέ ἀνοιχτά γήπεδα ὑψηλῆς πολιτιστικῆς δημιουργίας.

Δέ νομίζω, πῶς παραδίνομαι στό σχῆμα τῆς ὑπερβολῆς, ἄν χαρακτηρίσω τήν ὑπεραιοδοξία καί τήν ὀρμή τῆς ἐποχῆς μας ὡς Μεσσιανισμό. Ὡς παρακίνηση γιά ἀπόθεση ὄλων τῶν ὀραμάτων καί ὄλων τῶν ἐλπίδων στό μέγεθος, στήν τελειότητα καί στή λειτουργικότητα τῆς μηχανῆς. Ἡ προσφορά τῆς

ύψηλης τεχνολογίας συνοδεύεται από τις μεσσιανικές υποσχέσεις, ή, έστω, τις άπανωτές, πειστικές διαφημίσεις, ότι έχουμε μπει στην καινούργια εποχή, πού τή χαρακτηρίζει ή έλευθερία του άτομου, ή πλούσια παραγωγή, ή άνεση, ή ολοκληρωμένη εύμερία και ή άδιατάρακτη απόλαυση.

Τή χρησιμότητα τής μηχανής κανένas μας δέ διαλογίστηκε να τήν άρνηθεϊ. Άποδέκτες όλοι μας των προϊόντων τής τεχνολογίας, έχουμε εντάξει τή μηχανή στό ρυθμό μας και στίς ένασχολήσεις μας. Τήν άποδεχόμαστε ως τήν καθημερινή θεραπευινίδα μας. Ός τόν έπεξεργαστή των έντολων μας ή ως τόν εκτελεστή των προγραμμάτων μας.

Ομως, από τή χρήση, ή, έστω, τήν έντατική αξιοποίηση τής τεχνολογίας για τήν όργάνωση τής καθημερινότητας και για τή διευκόλυνση τής παραγωγής, ίσαμε τήν άπολυτοποίησή της και τήν ανάδειξή της σε παράγοντα πρῶτο και μοναδικό, σε Μεσσία, πού κουβαλάει στό άρμα του όλες τις άπαντήσεις στά έρωτηματικά μας και όλα τά μυστικά τής καταξίωσής μας και τής εύτυχίας μας, ή άπόσταση είναι άγεφύρωτη. Η θεραπευινίδα, αυτόματα, άνυψώνεται σε κεντρικό ρυθμιστή τής ανθρώπινης περιπέτειας και σε συγγραφέα τής ανθρώπινης ιστορίας. Η λειτουργικότητα του τεχνικού λεπτουργήματος υποκαθιστά τό δημιουργό του και μεταποιείται σε δυνάστη του ανθρώπινου λογικου. Ο άνθρωπος χάνεται, μέσα στά γρανάξια, πού έπλασε.

Ο τεχνολογικός μεσσιανισμός πάσχει στή θεμελίωσή του. Η βάση, πάνω στην όποία προσπαθεϊ να στηρίξει τή διαλεκτική του και τά μηνύματά του, δέν είναι στέρεη. Στην τελευταία του άνάλυση είναι μιά αυτοπαράδοση στην μηχανή και μιά πρόσδεση όλων των ιδιαιτεροτήτων του δημιουργού άνθρώπου στό άψυχο δημιούργημα. Τό όραμα τής ζωής, ή προοπτική του θανάτου, οι κραδασμοί του ψυχικου κόσμου, ή αγάπη, τό μίσος, ό κάματος, ή δημιουργία, ή άπογοήτευση, ή χαρά, ό πόνος, όλα εκείνα τά στοιχεία, πού εκφράζουν τό μέσα πλοῦτο και τήν έμπειρία τής περιπέτειας, δέν είναι δυνατό να υποταχουñ στην διαλεκτική τής μηχανής και δέν μπορούñ να βρουñ τήν άπάντηση ή τή λύση με τό πάτημα ενός μαγικου κουμπιου.

Ο άνθρωπος είναι ύπαρξη. Εικόνα ζωντανή και όρατή του Θεου του άόρατου. Μέ βάθος, πού ξεπερνάει τά μετρίδια των μηχανων. Και μέ όράματα, πού δέν αναλύονται από τούς ήλεκτρονικους έγκεφάλους. Ίππευει στό άτι τής τεχνολογίας. Άλλά δέν του επιτρέπεται να παρεκκλίνει από τό δρομολόγιο, πού όδηγει στον ούρανό. Δέχεται τις έξυπηρετήσεις τής μηχανής, αλλά θά είναι λάθος μεγάλο αν έξαντλήσει τις προοπτικές του στην γεύση τής άνεσης. Μετράει τά όρια και τά περιθώρια τής τεχνολογικής προσφοράς και δέν αυτοπαραδίνεται σε μεσσιανικά, πλάνα κηρύγματα.

Διακονία ἢ ἐξουσία;

Σαφής, σαφέστατη ἢ διαχωριστική γραμμή, πού ὀριοθετεῖ καί διαφοροποιεῖ τήν ἐκκλησιαστική διακονία ἀπό τήν κοσμική ἄσκηση τῆς ἐξουσίας. Ἡ διακονία τοῦ ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας, λειτούργημα ἱερατικό καί ἁγιαστικό, ἐμπνέεται καί ἀντλεῖ ὅλη τή δύναμή της ἀπό τόν «ἱερό νιπτῆρα». Ἀπό τή μοναδική σέ συγκατάβαση καί τυπολογική σημασία πράξη τοῦ Διδασκάλου, πού ἐκτυλίχτηκε κατὰ τήν τελεσιουργία τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ἡ κοσμική κούρσα τῆς ἐξουσίας, σκληρή ἀντιμαχία στό γήπεδο τῆς προσωπικῆς ἀνάδειξης καί τῆς ἐπιβολῆς, δέν ὑπακούει σέ νόμους πνευματικούς καί δέν ἐνδιαφέρεται νά ἀφήσει πίσω της δείγματα ἡθους. Δέ λειτουργεῖ μέ σεμνότητα. Δέν ὑποκλίνεται στήν προσωπικότητα τοῦ ἄλλου. Ἀντί νά ταπεινώνεται καί νά διακονεῖ, ταπεινώνει καί ὑποτάσσει καί τό φίλο καί τόν ἀντίπαλο.

Μή προσπαθεῖτε νά ἀνιχνεύσετε στό πρόσωπο τοῦ σημερινοῦ προκαθημένου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τά σημάδια τῆς πιστότητας στίς ἀποστολικές προδιαγραφές. Μή ψάχνετε νά ἀνακαλύψετε στή φυσιογνωμία του καί στήν πρακτική του

τή σεμνότητα καί τήν ταπείνωση τοῦ πιστοῦ διακόνου, πού ἄσκει τό ἔργο του ζωσμένος τό «λέντιο», ὅπως ἀκριβῶς τό ζώστηκε ὁ Κύριός μας κατὰ τήν ἐσπέρα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ὁ ὀραματισμός του δέν ἐκπηγάζει ἀπό τήν ὑποδειγματική ἐκείνη πράξη τῆς ὑπέρτατης ταπείνωσης. Τό στίγμα του δέν ἀποτελεῖ πιστοποίηση ἐνσωμάτωσης στήν κοινωνία τῶν μαθητῶν καί συνέχειας τῆς ἀτίμητης ἀποστολικῆς παράδοσης. Στό πρόσωπο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου διακρίνετε προκλητικές τίς σφραγίδες τῆς ὑπεροψίας. Τά ἴχνη τῆς ἀκατανίκητης δίψας τῆς ἐξουσίας. Τά κοσμικά τυπώματα τοῦ ἄκρατου καί ἀθεράπευτου ἡγεμονισμοῦ. Τῆς ἀλκοολικῆς δίψας γιά ὑπέρμετρες κολακείες καί γιά παρατεταμένα χειροκροτήματα. Τῆς ὀρμῆς γιά καθυπόταξη καί τῶν ταπεινῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων καί τοῦ λαοῦ στή δική του Σουλτανική προσταγή. Καί τῆς φανερῆς ἐπιθετικότητας, πού στοχεύει στήν ἐξουδετέρωση καί ἐξουθένωση τῶν πραγματικῶν καί τῶν ὑποθετικῶν ἀντιπάλων του. Ὅλων ἐκείνων, πού τολμοῦν νά κρατήσουν σφιχτά τήν ἀξιοπρέπειά τους. Νά σηματοδοτήσουν μέ τήν ἀντίδρασή τους

καί μέ τή μαχητικότητα τους τό πνεύμα τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ὑπευθυνότητας, πού χαρακτηρίζει τήν Ὁρθοδοξία μας.

Διστάζετε νά προσυπογράψετε αὐτή τήν ἀποκαρδιωτική διαπίστωση; Ὁ δισταγμός σας, ἀπόσταγμα ψυχικῆς εὐγένειας, δέν ἀντέχει νά διαλύσει τό πολλαπλό πλέγμα τῶν περιστατικῶν, πού καθιερώνουν τόν κ. Χριστόδουλο ὡς φαινόμενο ἀδίστακτης ἐξουσιομανίας. Ἡ εὐγένεια τῆς καρδιάς σας, θυμίαμα εὐοσμο σεβασμοῦ πρὸς τήν ἀποστολική παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἀπαύγασμα τῆς σταθερῆς κοινωνίας σας μέ τίς χαρισματικές μορφές τῶν ἁγίων μας, τῶν Πατέρων μας καί τῶν ὁσίων μας, λυγίζει καί θρυμματίζεται κάτω ἀπό τό βάρος τῶν ντοκουμέντων, πού καταχωρήθηκαν στή βίβλο τῆς τρίχρονης κοσμικῆς ἡγεμονίας τοῦ κ. Χριστοδούλου.

Νά ἀντιγράψει κανεῖς, σελίδα σελίδα, αὐτή τή βίβλο εἶναι ἀδύνατο. Δέν εἶναι μόνο ὁ χρόνος καί ὁ χώρος ἑνὸς δημοσιεύματος, πού δέν τό ἐπιτρέπουν. Εἶναι καί τά περιθώρια τῶν ἀνθρώπων ἀντοχῶν μας, πού δέ λειτουργοῦν ὡς ἀξιόμαχα ἀναχώματα στά ἀπανωτά κύματα τῆς ἀπογοήτευσης. Ἄν θελήσει κανεῖς νά περπατήσει, βῆμα πρὸς βῆμα, τή διαδρομή τῆς ἔπαρσης, τῆς τραχύτητας καί τῆς φιλοπρωτείας, θά φορτωθεῖ ὑπέρμετρη ψυχική κόπωση καί βαρειά μελαγχολία. Θά νοιώσει τή λύπη νά τόν σφίγγει καί νά τόν πιέζει. Καί τό δάκρυ, γιά τόν ἐκπεσμό τοῦ ποιμαντικοῦ λειτουργήματος, νά κατακαίει καί τήν ὄψη του καί τήν καρδιά του.

Φυλλομετρώντας μέ βιασύνη καί προσπερνώντας τά πολλά δειγμάτων

τῆς ἐξουσιαστικῆς νοοτροπίας τοῦ, κατά τεκμήριο, ποιμένος τῆς ἑλληνικῆς πρωτεύουσας, θά ἐγγίσω τό δάχτυλο σέ μερικές ἀρρωστημένες πτυχώσεις τοῦ τρίχρονου χρονικοῦ. Ἔτσι, γιά νά ἐπαναφέρω τά γεγονότα στή μνήμη ἐκείνων, πού τά ἔσπρωξαν στή λήθη καί, πού ἐπιμένουν νά ψάχνουν ἐναγώνια, ἀλλά μάταια, νά ἀνακαλύψουν, στίς δημόσιες ἐμφανίσεις καί στίς συμπεριφορές τοῦ κ. Χριστοδούλου, τὰ χαρακτηριστικά τοῦ ποιμένα. Τοῦ πιστοῦ κρίκου στήν ἀποστολική διαδοχή. Καί τῆς ἀπλαστογράφητης ἀπεικόνισης τῆς Πατερικῆς σεμνότητας καί τῆς ἐντιμότητας.

✱

1. Θά σᾶς θυμίσω τήν πρώτη πράξη τοῦ νέου ρόλου του. Τήν ὀργάνωση τῆς τελετῆς τῆς ἐνθρόνισής του. Ἀπό τό 1830, πού αὐτονομήθηκε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί λειτούργησε ὡς αὐτοκέφαλη, ἀπό τό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν παρήλασαν ὄχι λίγοι Ἱεράρχες. Κάποιοι ἀπό αὐτούς ἔτρεφαν φιλοδοξίες κοσμικές. Ἄλλοι περπατοῦσαν διακριτικά, δείχνοντας μέ τή συμπεριφορά τους, πῶς σέβονται τό Ἱερό Θυσιαστήριο καί τήν ἀτίμητη διακονία, «ἦν παρέλαβον ἐν Κυρίῳ» (Κολασ. δ' 17). Ὅλοι ἐνθρονίστηκαν μέ σεμνότητα, σέ μιὰ καθαρά ἐκκλησιαστική τελετή. Ὁ κ. Χριστόδουλος, πρωτοτυπώντας, σοφίστηκε νά ὀργανώσει κοσμική ὑπερφίστα. Ἀπῆτησε νά συγκεντρωθεῖ ὅλη ἡ πολιτική ἐξουσία στήν Πλατεία Συντάγματος. Νά τόν ὑποδεχτεῖ ἐκεῖ ἐπίσημα. Καί νά τόν συνοδεύσει πεζοπορώντας ἴσαμε τό Μητροπολιτικό Ναό τῶν Ἀθηνῶν. Τό μόνο, πού δέν πέρασε, ἴσως, ἀπό τό νοῦ του, ἦταν νά ἐπιτάξει καί τίς ἀνακτορικές, χρυσο-

στόλιστες άμαξες, για να καθήσει, ως «βασιλεύς τιμώμενος». Τό άτύχημα ήταν, ότι, τήν έποχή, πού έφυγε ό βασιλιάς, εκείνος διάβαζε(!) και δέν πρόλαβε να τίς καπαρώσει.

Ή άπαίτησή του να μεταλλάξει τήν εκκλησιαστική τελετή τής ένθρόνωσης σέ «ύπερθέαμα», σοκάρισε τούς πιστούς, πού προσβλέπουν μέ σεβασμό και έμπιστοσύνη στην ίερατική σεμνότητα και έξόργισε τούς κοσμικούς, πού είδαν να άναδύεται άπό τή λίμνη τών φιλοδοξιών ένας καινούργιος Νάρκισσος. Καί άπό τή στιγμή εκείνη σηματοδοτήθηκε ή καχυποψία και ή κοσμική αντιπαράθεση.

2. Θα σās προκαλέσω να ξαναφέρετε στή μνήμη σας τό χρονικό τής πρώτης Συνόδου τής Ίεραρχίας, πού πραγματοποιήθηκε μετά τήν ανάδειξη του κ. Χριστοδούλου σέ πρόεδρο τών Συνοδικών Σωμάτων. Ποιό ήταν τό θέμα, πού τό θεώρησε ως πιό σπουδαίο και περισσότερο επείγον; Μήπως ή σύγχρονη ροή προς τή σύνθλιψη και τήν παγκοσμιοποίηση, πού καταδυναστεύει τήν προσωπικότητα και ύποτάσσει τίς άπροστάτευτες μάζες στην όμοιομορφία ενός όρφανοτροφείου; Μήπως τό χαμηλό επίπεδο τής μόρφωσης και του ήθους τών σημερινών Ίπισκόπων και ή άνεπάρκεια του ίερατείου να άνταποκριθεί στίς διογκωμένες άπαιτήσεις τής έποχής; Μήπως ή άποστασιοποίηση τής εκκλησιαστικής ήγεσίας άπό τήν άποστολική σοβαρότητα, τήν άφιλοχρηματία και τήν ύποδειγματική βιοτή; Όχι, όχι, κανένα άπό τά θέματα αυτά δέν άπασχόλησαν τό νέο Άρχιεπίσκοπο και δέν ήχησε στή συνείδησή του ως πρόβλημα άμέσου προτεραιότητας. Τό θέ-

μα, πού τόν συνεπήρε και πού τό έφερε στην πρώτη Συνέλευση τής Ίεραρχίας, ήταν ή καθιέρωση τής μνημόνευσης του όνόματός του σ' όλόκληρη τήν ελληνική επικράτεια. Ή έπιβολή σ' όλους τούς Μητροπολίτες τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τής ύποχρεώσεως να τόν μνημονεύουν ως Πατριάρχη και ως προϊστάμενό τους. Αυτούς, πού ίσαμε τήν προτεραιά τής εκλογής του τούς προσκυνούσε και τούς ίκέτευε να του παραχωρήσουν τήν τίμια ψήφο τους, έπιχείρησε να τούς καθυποτάξει και να τούς άναγκάσει να σκύψουν και να τόν προσκυνήσουν δουλικά, άγνωρίζοντάς τον ως άνώτερο και ως έξουσιαστή τής προσωπικότητάς τους και τής διακονίας τους.

3. Τρίτη ύπόμνηση. Προσέξατε στίς έφημερίδες τή νέα διαρρύθμιση τής Συνοδικής αίθουσας; Ίσαμε τήν εκλογή του κ. Χριστοδούλου, ό πρόεδρος του Σώματος καθόταν στό κέντρο τής αίθουσας, λειτουργώντας ως πρόεδρος, αλλά ως ίσος προς ίσους. Ό κ. Χριστόδουλος έπινόησε τήν άνύψωσή του, άκόμα και όπτικά, δημιουργώντας ένα ύπερυψωμένο βάθρο, στό όποιο αυτόθρονιάστηκε. Καί άφησε τούς ύπόλοιπους Συνοδικούς Συνέδρους χαμηλά, άκριβώς όπως ένας καθηγητής αφήνει τούς μαθητές του. Ή νέα διάταξη τονίζει τή σατραπική νοοτροπία του έξουσιαστή Άρχιεπισκόπου και ύποτιμάει τή Συνοδικότητα και τούς Συνοδικούς άδελφούς του.

4. Φαντάζομαι, πώς κανένas σας δέν θά έχει αντίρρηση, να καταγράψω στα «μείον» του κ. Χριστοδούλου, πού τόν έξομοιώνουν μέ τούς ήγεμόνες και μέ τούς ήγεμονίσκους του μεσαίωνα, τήν καθιέρωση άπαράδεκτης χλιδής

στό τυπικό τῶν ἐμφανίσεων του καί στην κυκλοφορία τοῦ περιβάλλοντός του. Ἡ τάση του γιά τή χλιδή, γιά τήν πολυτέλεια, γιά τήν κοσμική ἐπίδειξη ἔχει καταντήσει δαιμονική πρόκληση καί ἔχει ἀνοίξει τήν ψαλίδα τῆς ἀντίδρασης, ἀπό τό πικρό σχόλιο ἴσαμε τή χοντρή σάτιρα. Καί δέν πιστεύω πῶς θά βρεθεῖ «Ἕλληνας, πιστό μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ «πτωχεύσαντος» Θεανθρώπου, πού θά παραχωρήσει τήν ἔγκρισή του στήν ἐκφυλιστική αὐτή συμπεριφορά καί θά ἐγγράψει τή σπάταλη ἐπίδειξη ὡς σεβασμό πρὸς τή μεγαλόπρεπη πράξη τῆς λατρείας καί ὡς εὐσυνείδητη συνέχιση τῆς λαμπρῆς παράδοσης τοῦ Βυζαντίου. Ἡ Ἐκκλησία, σταθερά καί ἀταλάντευτα, σέ κείνους, πού ἀγαποῦν τόν πλοῦτο καί μαγεύονται ἀπό τή χλιδή, ὑποβάλλει τό ἐρώτημα, πού ἡ σταυρώσιμη ὑμνολογία μας τό ὑποβάλλει στόν ὑπόλογο τῆς προδοσίας. *«Εἰ γάρ πλοῦτον ἠγάπας, τί τῷ περί πτωχείας διδάσκοντι ἐφοίτας;»*. Αὐτό καί τίποτε ἄλλο. Ὅλα τά ἄλλα ἐκπορεύονται ἐκ τοῦ πονηροῦ.

5. Καθολική εἶναι ἡ διαπίστωση καί μεγάλης ἔκτασης ἡ ἀντίδραση γιά τή νοσηρή «μιντιολατρεία» τοῦ κ. Χριστοδούλου. Τό ἄγχος του γιά τόν τηλεοπτικό φακό συζητιέται, μεταξύ σοβαροῦ καί ἀστείου, στά σαλόνια. Ἐκεῖ, πού συγκεντρώνονται οἱ ἐκτιμητές τῆς τηλεοπτικῆς εἰκόνας καί ὑφαίνουν τόν ἰστό τοῦ κοινωνικοῦ σχολίου τους. Καί τό σχόλιο αὐτό διοχετεύεται ἀσταμάτητα στά τυπογραφικά πιεστήρια, ἀπό τά ὁποῖα κυλάει ὁ τυπογραφικός χάρτης καί ξεχύνεται στήν ἀγορά, γιά νά δημοσιοποιήσει τά γεγονότα, τίς συμπεριφορές τῶν προσώπων τῆς

ἐξουσίας καί τίς ἀντιδράσεις τῆς λαϊκῆς μάζας.

Ἐπάρχουν καί ἄλλα δημόσια πρόσωπα, πού παρελαύνουν τακτικά μπροστά ἀπό τόν τηλεοπτικό φακό. Ἀλλά κανένας δέν φτάνει στήν ὑπερβολή, πού ἔχει ἐπιλέξει γιά τόν ἑαυτό του ὁ κ. Χριστόδουλος. Κινήσεις ἀσημαντες, ἐκδηλώσεις ρουτίνας, προγραμματισμοί στενῆς καί στυγνῆς γραφειοκρατίας περνοῦν ὅλα ἀπό τό φακό καί προβάλλονται ὡσάν νά πρόκειται γιά γεγονότα παγκόσμιας ἐμβέλειας καί ἱστορικῆς ἀνακατάταξης. Ὁ κ. Χριστόδουλος εἶπε στά παιδιά: *«σᾶς πάω»*. Αὐτό πρέπει νά τό δεῖ καί νά τό μάθει ἡ οἰκουμένη. Ὁ κ. Χριστόδουλος ἀνακοίνωσε ὅτι εἶναι «ὁ Ἀρχηγός τῆς Ἐκκλησίας»(sic). Καί αὐτή ἡ βλάσφημη διακήρυξή του πρέπει νά κάνει τό γύρο τοῦ κόσμου.

Ἴσως πιστεύει, πῶς μέ τήν ὑπερβολική χρήση τῆς τηλεοπτικῆς διαφήμισης θά ἐπιβληθεῖ ὡς ἠγέτης ἢ, μᾶλλον, ὡς ἐξουσιαστής. Ὅτι θά ὑπερκεράσει τά πρόσωπα τῆς πολιτικῆς καί ὅλης τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καί θά ἀνεβάσει τίς μετοχές τῆς δημοτικότητάς του σέ ἀσυναγώνιστα ὕψη. Σάν ἀποτέλεσμα, ὅμως, ἔρχεται τό ἀκριβῶς ἀντίθετο. Ἡ δημοτικότητα κατρακυλάει καί τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας τραυματίζεται. Καί, δυστυχῶς, δέ βρέθηκε ἀνάμεσα στό στενό του περιβάλλον ὁ ἐντιμος, πού θά τολμήσει νά τοῦ διαμηνύσει, πῶς τό ἀδιάλειπτο κόρδωμα μπροστά στήν κάμερα εὐτελίζει τήν προσωπικότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργοῦ καί τόν ἐξισώνει μέ τά μοντέλα τῆς μόδας ἢ τοῦ κινηματογράφου.

6. Καί πῶς νά σταθμίσει κανεῖς καί νά ἀξιολογήσει τήν ἀλόγιστη χρήση τοῦ

λεκτικού μαστιγίου, τήν υπερέφανη και ἀφιλάδελφη καταφορά ἐναντίον ὄλων, μικρῶν καί μεγάλων, ἐπίσημων καί ἀνεπίσημων, ὑπεύθυνων καί ἀνυπεύθυνων; Ὁ κ. Χριστόδουλος, ἀπό τότε, πού πάτησε τό πόδι του στό βάθρο τῆς ἐξουσίας (ὄχι στό θρόνο τῆς διακονίας), ἔπιασε στό χέρι ἕνα βούρδουλα καί ἄρχισε νά χτυπάει ὅποιον ἔβρισκε μπροστά του. Ἴσως νά μή διάβασε ποτέ στή ζωή του τήν ἀποστολική παραγγελία: «*τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ...*» (Α΄ Τιμοθ. δ' 12, 13). Ἴσως καί νά τή διάβασε κάποτε αὐτή τή συμβουλή, ἀλλά ἡ κοσμική ἔπαρση νά τόν συνεπῆρε καί νά τόν ἐξίσωσε ὄχι μέ τό νηφάλιο καί γλυκύ διάκονο τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά μέ τόν παλιό, σκληρό καί ἄξεστο ἐπιλοχία, πού ἔπαιζε καί τό ρόλο τοῦ βασανιστή. Ἡ κάθε δημόσια ἐμφάνισή του εἶναι καί μία ἐπίθεση. Μιά μαστίγωση τῶν παραγόντων ἐκείνων, πού ὁ κ. Χριστόδουλος τούς βλέπει νά τοῦ κλέβουν τή δημοτικότητα καί νά κονταίνουν τό σκῆπτρο τῆς ἐξουσίας του. Ἀκόμα καί μέσα στόν ἱερότατο χῶρο τοῦ Ναοῦ καί κατά τήν τελεσιουργία τῆς Εὐχαριστιακῆς προσφορᾶς, ἀντί νά ἀπαλύνει τά φορτία τοῦ συναγμένου πλήθους καί νά διδάξει μέ πράξη καί μέ δυνατό λόγο τήν ἀγάπη, ἀπλώνει τή δάδα τοῦ ἐμπρησμοῦ καί δυναμιτίζει τήν ἐκκλησιαστική γαλήνη.

Ψάξτε τίς δημοσιευμένες πρωτογενεῖς ὁμιλίες του. Ρίξτε μία ματιά καί στά ἀντίστοιχα ἀποσπάσματα, τά ἐνσωματωμένα στά δελτία πληροφόρησης

τῶν δημοσιογράφων, πού ἔχουν ἀνάλαβει ἐργολαβικά νά τόν λιβανίζουν καί νά τόν χειροκροτοῦν. Δέ θά συναντήσετε καθαρά θεολογικό ἢ ποιμαντικό λόγο. Δέν ὑπάρχει περίπτωση, νά βγεῖ, νά μιλήσει καί νά μή σκούξει. Νά μή κατακεραυνώσει ἕνα συγκεκριμένο ἄτομο ἢ μιᾶ ὁμάδα ἀνθρώπων, πού ἄσκουν τό ὁποιοδήποτε κοινωνικό λειτουργημα. Αὐτός ὁ μόνος καί τό στενό περιβάλλον του παραμένουν ἀσφαλισμένοι στό ἀπυρόβλητο. Ὡσάν ὁ ἴδιος νά εἶναι ὁ ἄψογος. Ὁ ἄσπιλος ὑπηρέτης στά Ἅγια τῶν Ἁγίων. Καί ὡσάν ἡ καμαρίλα του νά διακινεῖται ὑποδειγματικά μέσα σέ «γυάλινο πύργο», δίχως νά δίνει ἀφορμές γιά ψόγους ἢ γιά σφοδρές ἐπικρίσεις. Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι οἱ φθορεῖς καί οἱ διαφθορεῖς τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Οἱ καταλυτές καί οἱ ποδοπατητές τῶν ἐθνικῶν μας παραδόσεων καί τῆς ἀτίμητης κληρονομίας τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

Καί ὑπογραμμίζω τοῦτο τό περίεργο. Σέ πρόσφατη ὁμιλία του, κατά τή γιορτή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶπε ἕνα λόγο σωστό: «*Πολλές φορές παρερμηνεύουμε τήν ἀποστολή μας καί καταχρώμεθα τῶν δικαιωμάτων πού μᾶς ἔδωσε ὁ Κύριος*». Αὐτό τό λόγο τόν εἶπε, ἀλλά δέν τόν δούλεψε μέσα του. Ἴσως, πρόθεσή του ἦταν νά στιγματίσει ἄλλους. Κληρικούς, πού κάνουν κατάχρηση τῆς πνευματικῆς ἀρμοδιότητάς τους καί μεταποιοῦν τήν ἱερή διακονία τους σέ εἰσαγγελική ἐξουσία. Δέ σκέφτηκε, ὅμως καί δέν προβληματίστηκε, ὅτι ὁ ἴδιος ἐνέχεται γιά μιᾶ τέτοια σοβαρή παρέκκλιση καί ὅτι ἔχει ἀνάγκη δημόσιας μετάνοιας καί ἀλλαγῆς πορείας.

7. Ἄφῃσα τελευταία μιᾶ σοβαρότα-

τη άλλοτριωτική κίνηση, πού μετατάσσει όριστικά τήν προσωπικότητα του κ. Χριστοδούλου από τόν ιερό χορό των λειτουργών του Θυσιατηρίου και των διακόνων του Μυστηρίου τής σωτηρίας, στή συγνή παράταξη των έξουσιαστών. Τών καταληψιών και έκμεταλλευτών των ποικίλων πόστων τής διοίκησης και τής διαχείρισης. Πού βγαίνουν στά μπαλκόνια και στους δημόσιους χώρους και ύπόσχονται, ότι θά λειτουργήσουν έξ όνόματος του λαού και γιά χάρη του λαού. Και όταν γυρίζουν τίς πλάτες και μπαίνουν στό χώρο τής δραστηριότητάς τους, διαγράφουν τή θέληση του λαού και επιβάλλουν στανικά τό δικό τους θέλημα.

“Έχετε συκρατήσει, άραγε, στό νού σας, πόσες διακηρύξεις έχει κάνει ίσαμε σήμερα ό κ Χριστόδουλος και πόσες διαβεβαιώσεις έδωσε, ότι δύναμή του είναι ή αγάπη του λαού και ότι οι ένέργειές του δέν αποβλέπουν σέ τίποτε άλλο, παρά μόνο στήν εξασφάλιση και στή διατήρηση των παραδόσεων του λαού;

“Όλες αυτές οι ύποσχέσεις και όλες οι διαβεβαιώσεις είναι ένας μύθος. Μιά σκέτη δημοκοπία. Ό κ. Χριστόδουλος έχει ως έμβλημά του τήν αυθαιρεσία. Τήν έξουσιαστική επίβολή τής δικής του θέλησης.

Και θά επισυνάψω, στήν κρίση μου αυτή και τό ανάλογο αποδεικτικό ύλικό.

Πρίν από τίς τελευταίες Μητροπολιτικές εκλογές, οι κάτοικοι μιās έκκλησιαστικής περιφέρειας, πού χήρευε, μάζεψαν δώδεκα χιλιάδες ύπογραφές, ζητώντας νά έκλεγεί ποιμενάρχης τους κληρικός, πού είχε μοχθήσει στήν περιοχή τους και είχε άποσπάσει μέ

τήν έντιμότητά του και μέ τή διακονία του τήν αγάπη και τήν έκτίμηση όλων. Οι δώδεκα χιλιάδες ύπογραφές, γιά τή μικρή αυτή Μητροπολιτική περιοχή, ήταν πάμπολλες. Άντιπροσώπευαν τήν πλειοψηφία του έκκλησιαστικού πληρώματος. Και, όμως, ό κ. Χριστόδουλος έρριξε τίς χιλιάδες των ύπογραφών στό καλάθι των άχρήστων. Και μέ πιέσεις προς τούς έκλέκτορες και μέ ποικίλες ύποσχέσεις κατάφερε νά αναδείξει Μητροπολίτη τής περιοχής τόν κληρικό, πού είναι πρόθυμος νά κρατάει διά βίου στό χέρι τό θυμιατήρι των επαινών και των κολακειών και νά τόν θυμιάζει. Και τό ακόμη χειρότερο και άπρεπέστερο: Δέ δίστασε νά παραπλανήσει και νά εξαπατήσει τό λαό. “Όταν οι δημοσιογράφοι του υπενθύμισαν ότι μέ τόν παραμερισμό των ύπογραφών και μέ τήν παρέμβασή του στό έκλεκτορικό σώμα άντέγραψε ακριβώς αυτό, πού σταθερά κατηγορεί, τήν άδιαλλαξία των κρατικών παραγόντων στό θέμα των αστυνομικών ταυτοτήτων και τήν παραθεώρηση του όγκου των ύπογραφών, άπάντησε: «Οι ύπογραφές αυτές είχαν σταλεί σέ όλους τούς Μητροπολίτες. Και τίς έγνώριζαν. Άλλά, όταν ήρθαν στήν Ίεραρχία γιά τήν έκλογή, ψήφισαν κατά συνείδηση». Πώς τώρα, αυτή ή κατά συνείδηση ψηφοφορία έβγαλε τόν έκλεκτό του κ. Χριστοδούλου, αυτόν, πού ή δημοσιογραφική καμαρίλα του λανσάριζε από τή στιγμή, πού εξέπνευσε ό προκάτοχος Μητροπολίτης, αυτό άποτελεί τό αίτιγμα ή τό θαύμα. Άλλά, ταυτόχρονα, άποτελεί και τό πειστήριο τής αίχμαλωσίας τής υπεύθυνης Ίεραρχίας, του όργάνου, πού Συνοδικά συσκέπτεται

Ρ Α Ε Π Ε Υ Σ Μ Ε Α

Κ Α Υ

Ρ Α Ε Π Ε Υ Σ Μ Ε Α Τ Α

ελευταία γίναμε θεατές ενός θλιβεροῦ πράγματι περιστατικοῦ, τό ὁποῖο μάλιστα ἀποτελέσε κεντρικό θέμα εἰδησεογραφίας στά τηλεοπτικά καί ἔντυπα μέσα ἐπικοινωνίας. Ἔνας νεαρός, ὁ ὁποῖος, κατά τίς πληροφορίες, ἀνήκει στούς ὀπαδούς τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου, ράπισε τόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού συνόδευε τόν Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κατά τήν ἔξοδό του ἀπό τόν Μητροπολιτικό Ναό τῶν Ἀθηνῶν μετά τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας. Καί, ὅπως δήλωσε ὁ ἴδιος ὁ νεαρός, κίνητρο τῆς ἐνέργειάς του αὐτῆς ἦταν «ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα στήν Ἀθήνα καί ἡ συγκατάθεση σ' αὐτή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου». Ἡ ἐνέργεια αὐτή εἶναι ἐξ ἀντικειμένου καί χωρίς ἐπιφυλά-

ξεις καταδικαστέα. Ἦταν πράξη ἀπαράδεκτη καί ἀπρεπής, ἐνταγμένη σέ νοοτροπία ὀξύτητας καί κακῶς νοουμένου θρησκευτικοῦ ζήλου. Καί ὡς τέτοια κινεῖται ἔξω ἀπό τά ὅρια τοῦ λόγου καί τοῦ ἀντιλόγου. Τό περιστατικό αὐτό πῆρε στή συνέχεια τήν πορεία του πρός τήν κοσμική δικαιοσύνη καί εἶχε τή γνωστή κατάληξη. Κάτι σχετικό εἶχε συμβεῖ καί πρό διετίας περίπου μέ τή σύζυγο μακαρίτη κορυφαίου πολιτικοῦ, ὅταν, κατά τήν παρουσίαση ἑνός βιβλίου της, δέχθηκε τό ράπισμα κάποιας κυρίας, ἡ ὁποία, ὅπως εἶπε ἡ ἴδια, τό ἔκανε, γιατί θεώρησε τή σύζυγο τοῦ πολιτικοῦ ὡς «ἀντιπροσωπευτικότερο τύπο τῆς διαφθορᾶς». Ἡ δήλωση καί ἡ ἐκτίμηση εἶναι δική της καί ἀποδίδεται κατά λέξη.

καί ἀποφασίζει, ἀλλά καί τῆς παραπλάνησης τοῦ λαϊκοῦ Σώματος, πού ἔχει καί δικαιώματα καί λόγο καί ἀρμοδιότητα στήν ἐξέλιξη καί στόν προγραμματισμό τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων.

✠

Αὐτά εἶναι λίγα, ἀπό τά πολλά, ντοκουμέντα, πού πιστοποιοῦν τή μετάλλαξη τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας σέ πιεστική, κοσμική ἐξουσία. Ἐπιλεγμένα ἀπό τό σωρό. Ἀλλά ἀντιπροσωπευτικά. Καί ἴκανά νά πείσουν καί τόν πιό διστακτικό παρατηρητή τῶν δρωμένων

στό χώρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης.

Ἡ ἐξέλιξη εἶναι τραγική. Στό θρόνο τῆς διακονίας, κομπάζει ἕνας νοσταλγός τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Στό χώρο, πού τελεῖται ἡ ἀναίμακτη Ἱερουργία καί λειτουργεῖ ὁδηγητικά καί παιδευτικά ὁ Ἱερός Νιπτήρας, λειτουργεῖ ἡ αὐθαιρεσία, ἡ τραχύτητα, ἡ χλιδή, ὁ ναρκισσισμός.

Ὅλοι προσδοκοῦσαμε τήν ἀνοιξη. Καί πέσαμε στό βαρῦ χειμῶνα.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Καί διερωτᾶται κανείς. Ἐάν αὐτό τόν ἀντικτυπο εἶχε καί ἄν αὐτές τίς πολλές συζητήσεις καί καταδικαστικές κρίσεις προκάλεσε τό περιστατικό μέ τόν Ἄρχιεπίσκοπο, τό ὅποιο ὁ ἴδιος χαρακτήρισε «ἀσήμιαντο», τί νά ποῦμε καί πῶς νά ἐξηγήσουμε τά βαρύτατα καί μέ πολύ μεγάλη σημασία «ἤχηρά ραπίσματα», πού κατάφερε κατά τό παρελθόν καί κατ' ἐξακολούθηση, ὄχι κάποιος νεαρός ἢ κάποια κυρία, ἀλλά, ἀπρόκλητα, ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία κατά ἐντίμων Ἄρχιερέων καί, κατά προέκταση, κατά τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας; Τά ραπίσματα αὐτά συντάραξαν τόν εὐσεβή λαό καί οἱ παρενέργειες τους ὑφίστανται ἀκόμα καί σήμερα καί θά ἐξακολουθοῦν καί στό μέλλον νά προκαλοῦν καί νά προβληματίζουν τούς ἐπιγενομένους, ἐνόσω τό πρόβλημα, μέ τίς γνωστές σκόπιμες μεθοδεύσεις, συντηρεῖται καί παραμένει ἀκόμα σέ ἐκκρεμότητα.

Ἦταν ΗΧΗΡΟ ΡΑΠΙΣΜΑ ἡ ἀντικανονική ἔκπτωση τῶν 12 Ἄρχιερέων τό ζοφερό ἐκεῖνο Ἰούλιο τοῦ 1974 μέ βάση μόνο τίς δικτατορικές συντακτικές πράξεις, χωρίς καμία κανονική διαδικασία, οὔτε ἀπόδοση κατηγορίας, οὔτε ἀπολογία, οὔτε ἀκρόαση.

Ἦταν ΗΧΗΡΟ ΡΑΠΙΣΜΑ, ὅταν μετά τή δικαίωση τῶν δώδεκα διωχθέντων Ἄρχιερέων μέ τριάντα καί πλέον ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὄχι μόνο δέν θεραπεύθηκαν τά παράνομα κατασκευάσματα καί οἱ ἀντικανονικότητες τοῦ παρελθόντος καί δέν ἤρθησαν οἱ βαρύτατες ἀδικίες, ἀλλά ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση ἐπανῆλθε δρμύτερη στίς διώξεις της καί ἐπέβαλε στούς ἐναπομείναντες τρεῖς ἀγωνιστές Ἄρχιερεῖς τά γνωστά ἀντικανονικά, παράνομα καί ἀνυπόστατα «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας», ὅπως οἱ χαρακτηρισμοί αὐτοῖ ἀποδόθηκαν καί ἀπό παράγοντες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου.

Εἶναι καί τώρα ΗΧΗΡΟ ΤΟ ΡΑΠΙΣΜΑ ὅταν ἡ ἐκκλησιαστική ἡγεσία ἐξακολουθεῖ νά συντηρεῖ καί σήμερα αὐτή τήν κατάσταση, πρό

τῆς ὁποίας παραμένει δυστυχῶς ἀδιάφορο καί ψυχρό τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Οἱ δώδεκα καί στή συνέχεια οἱ τρεῖς Μητροπολίτες μέ τόν ὠραῖο καί τόν ἀσυμβίβαστο ἀγῶνα τους δικαιώθηκαν καί ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί ἐνώπιον τοῦ πληρώματος. Ἡ ἄμεση ἐπίλυση τοῦ προβλήματος δέν ἀποτελεῖ προσωπική ὑπόθεση τῶν διωχθέντων Ἄρχιερέων, ἀλλά εἶναι προεχόντως ἐπιταγή γιά τήν ἐπαναφορά τῶν πραγμάτων στήν κανονική καί ἐκκλησιαστική τάξη καί ἔτσι πρέπει νά τό ἀντιμετωπίσουν καί ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας καί τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας.

Τά δύο περιστατικά, πού στήν ἀρχή ἀναφέρθηκαν, πῆραν τήν ὁδὸ τῆς κοσμικῆς δικαιοσύνης καί εἶχαν τήν ὅποια ἔκβαση. Τά «ραπίσματα» ὅμως τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας θά τεθοῦν «ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ» πρό τῆς κρίσεως τῆς Θεῆς Δικαιοσύνης. Ἄραγε, ὅσοι συνέπραξαν σ' αὐτά ἢ ὅσοι τά ἀνέχθηκαν, θά εὔρουν λόγους νά συνθέσουν τήν «καλήν των ἀπολογίαν»;

Ἄς τακτοποιηθοῦν λοιπόν ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ τά ἐκκλησιαστικά μας πράγματα. Καί ἄς πρωτοστατήσουν σ' αὐτή τήν πρωτοβουλία ἐκεῖνοι, καί πρῶτος ὁ ἴδιος ὁ Ἄρχιεπίσκοπος, οἱ ὅποιοι, τότε, σέ μία περίοδο μεγάλης ὀξυτήτας, κατέλαβαν τίς ἔδρες τῶν Ἄρχιερέων, πού ἀπομακρύνθηκαν «βιαίως», ὅπως καί ὁ Μακαριώτατος ὁμολόγησε σέ μία ἀπό τίς πολλές συνεντεύξεις του. Γιατί πρέπει νά τό ἐπαναλάβουμε, ὅτι ἡ κανονικότητα τῶν «διαδόχων» τῶν βιαίως ἀπομακρυνθέντων Μητροπολιτῶν διέρχεται κατ' ἀποκλειστικότητα ἀπό τήν κανονική ἀποκατάσταση τῶν «προκατόχων» τους. Ὅλων καί τῶν δώδεκα. Αὐτό πρέπει νά βασιανίζει τή συνειδησή τους καί αὐτό πρέπει νά εἶναι ἡ ἀγωνία τους, ὅσο ὑπάρχει ἀκόμη καιρός καί πρὶν ὁ Κύριος ἀνοίξει τήν πύλη τῆς ἐξόδου τους ἀπό τήν παρούσα ζωή. Γιατί τότε θά εἶναι πολύ ἀργά.

Συν.

Στόν άγρό του Παπισμοῦ

Καθώς τά ἐκκλησιαστικά γεγονότα τρέχουν, σκιάζουν ὄλο καί πιό ζοφερά τήν Ὁρθόδοξη Ἑλλαδική Ἐκκλησία μας. Ἐμφανίζονται νοοτροπίες καί στάσεις ζωῆς, πού μπορεῖ νά ἀποδειχθοῦν μοιραῖες γιά τό μέλλον Της. Τό πνεῦμα τοῦ παπισμοῦ κατακτᾷ ἐδάφη. Ἡ παπική νοοτροπία ἔχει διαποτίσει μεγάλο μέρος τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Καί τό χειρότερο, δέν ὑπάρχει σοβαρή ἀντίσταση. Λίγοι ἀπό τόν κληρο καί τό λαό ἔχουν μείνει ἀλώβητοι. Τά πνευματικά αἰσθητήρια τῶν περισσοτέρων ἔχουν χαυνωθεῖ ἀπό τό μιθριδατισμό τοῦ ἔμπρακτου παπισμοῦ. Χωρίς νά ἔχουν ὄλοι κακές προθέσεις, ψυχικά (ἤ καί ὕλικά) βολεμένοι μέσα στό ἐκκλησιαστικό status quo τῶν ἡμερῶν μας, δέν ἀναρρωτιοῦνται ἂν μέσα στήν Ἐκκλησία ἡ ἱεροποίηση τῶν διοικητικῶν θεσμῶν καί τῆς αὐθεντίας τῶν «καθοδηγητῶν» εἶναι σύμφωνη πρός τίς Ὁρθόδοξες ἀρχές.

Ἀπό προσωπική, ἴσως, ἀνασφάλεια, πολλοί ἀναζητοῦν ἓνα «πάπα» γιά νά ἀκουμπήσουν. Πρόσφατα, γέροντας Μητροπολίτης καμάρωνε: «Ἐχω τή συνείδησή μου ἤσυχη. Ἐπραξα τό καθῆκον μου. Ψῆφιζα πάντα αὐτό, πού ἤθελε ὁ πρῶτος!» Τέτοιου εἶδους, βέβαια, «ἤσυχες συνειδήσεις», Ἐπίσκοποι, ἀλλά καί ἀπλοῖ πνευματικοί, καλόγεροι, ἤ καί λαϊκοί, ὅταν κληθοῦν νά διοικήσουν ἤ νά καθοδηγήσουν ἄλλους, θεωροῦν χρέος τους νά φέρονται ὡς Ἡρακλεῖς τῶν θεσμοποιημένων δομῶν. Τό «σύστημα» χρειάζεται «πάπες». Μέσα, ὅμως, στήν πληθώρα τόσων «παπῶν» πῶς

νά βρεῖ κανεῖς τό δρόμο γιά τό μέγα ζητούμενο, τό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Δέν ἀπέμεινε χῶρος «ἐν τῷ καταλύματι» τῶν ἐκκλησιαστικῶν δομῶν γιά τόν Κύριο. Τόν ἔχουν ἐκτοπίσει οἱ «ἀντ' Αὐτοῦ», οἱ θεσμικοί πολυπράγμονες εἰδήμονες... Ἄς δοῦμε, ὅμως, μερικά χαρακτηριστικά γεγονότα.

Καί πρῶτα τό γνωστό «ἐκκλησιαστικό πρόβλημα». Πολλοί βλέπουν τήν ἀδικη ἐκθρόνιση τῶν 12 Μητροπολιτῶν τό 1974 ἀπλῶς σάν μιᾶ ἀτυχη στιγμή τῆς νεώτερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας, πού ὅσο κι ἂν προκάλεσε δικαιολογημένες πικρίες, θά περάσει χωρίς ἄλλες συνέπειες γιά τήν Ἐκκλησία μας. «Στό κάτω κάτω», λένε, «δέν μπορεῖ οἱ προσωπικές πικρίες ἤ ἡ συμπάθεια πρός τοὺς ἀδικηθέντες νά ρυθμίζουν τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας». Δέν βλέπουν, ὅμως, ὅτι ἡ 27χρονη αὐτή ἱστορία, μέ ὅλες τίς φάσεις καί τά γεγονότα, πού ἔλαβαν χώρα, ἐγκαθίδρυσε τήν αὐθαιρεσία στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Τί θά ἐμποδίσει τοὺς κρατοῦντες νά αὐθαιρετοῦν συνεχῶς κατά τό συμφέρον τους, ὅταν, γιά νά πάρουν καί νά κρατήσουν τήν ἐξουσία, τοὺς συγχωρεῖται νά παραβιάζουν Νόμους καί Κανόνες ἐκθρονίζοντας ἀναίτια ἀνεπιθύμητους ἀδελφούς τους; Πῶς δέν θά ἐγκαθιδρῦσουν ἓνα Βατικανό, ἀδιαφορώντας γι' αὐτό, πού λέμε «Συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας»; Ποιός θά τοὺς συγκρατήσει;

Τό περασμένο καλοκαίρι κινητοποιήθηκε ὁ κληρος καί συγκέντρωσε ἓνα ἐντυπωσιακό σέ μέγεθος ἑτερόκλητο πλῆθος στίς

«λαοσυνάξεις» Θεσσαλονίκης και Ἀθηνῶν. Ἀπό κάθε σχεδόν γωνιά τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας οἱ ἐνορίες ὀργάνωσαν τὴν μεταφορά πιστῶν μέ λεωφορεῖα. Αἰτία αὐτῶν τῶν κινητοποιήσεων, τὸ γνωστὸ θέμα τῆς μὴ ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματος στὶς ἀστυνομικὲς ταυτότητες. Ἕνα θέμα, πού δέν ἦταν οὔτε δογματικὸ, οὔτε ἠθικὸ, οὔτε στενὰ ἐκκλησιαστικὸ, ἀλλὰ ἀρμοδιότητος τῆς Πολιτείας, ὅπως καὶ οἱ ἀνακοινώσεις τῆς Ἐκκλησίας τόνιζαν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὅμως, καὶ χωρὶς τὴ γνώμη τῆς Ἱεραρχίας, τὴν ὁποία δὲ συγκάλεσε, ἀποφάσισε νὰ κινητοποιήσει τὸν κόσμον ἀντιδρώντας στὴ συγκεκριμένη κυβερνητικὴ ἀπόφαση, μέ αἰτιολογία, ὅτι διακυβεύονται οἱ χριστιανικὲς παραδόσεις τοῦ τόπου Ἡ εἰκόνα, πάντως, τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως φανερώθηκε μέ τίς κινητοποιήσεις αὐτές, δέν διαφέρει ἀπὸ τὴν «πυραμίδα» τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἦταν ὁ κύριος ὁμιλητὴς καὶ ὁ ἀποδέκτης τῶν ἐπευφημιῶν καὶ στὶς δύο συγκεντρώσεις. Μόνος του πάνω σὲ ὑπερυψωμένο βῆμα. Πιο κάτω, σὲ μιὰν ἐξέδρα, τὸ σύνολο σχεδόν τῶν Μητροπολιτῶν. Τέλος, στό ἐπίπεδο τοῦ ἐδάφους κληρικοὶ κατωτέρων βαθμῶν, μοναχοὶ καὶ ὁ λαός. Σημεῖο ἀναφορᾶς ὄλων τὸ «κορυφαῖο» πρόσωπο, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ὁλη αὐτὴ ἡ σκηνοθεσία, πού δέν ἦταν τυχαία καὶ στήθηκε μέ τὴ σύμπραξη καὶ τὴν ἀποδοχὴ καλοπροαίρετων πιστῶν καὶ καιροσκοπῶν κολάκων, ἔδωσε στὸν κ. Χριστόδουλο τὸν ἄερα νὰ κομπάζει ἀργότερα, ὅτι ἀκολουθεῖται ἀπὸ «στρατιῆς ὀλόκληρες καλῶν ἱερέων καὶ ὕστερα τοῦ ἄδουλου λαοῦ» («Βραδυνή», 5-2-2001). Ποιὸς θὰ τὸν ἐμπόδιζε μετὰ ταῦτα νὰ κινεῖται ὡς «πάπας»;

Καὶ ἐρχόμαστε στὴν ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης στὶς ἀρχές Μαΐου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος γνώριζε πολὺ καλά ὅτι ὁ Πάπας, ἀνεξάρτητα τοῦ ποιὸς τὸν προσκαλεῖ, δέν

ἐπισκέπτεται μιὰ χώρα ὡς ἀρχηγὸς κράτους. Πιστὸς στὶς πάγιες ἀρχές καὶ τοὺς στόχους τοῦ Βατικανοῦ, θέλει νὰ ἐμφανίζεται ὡς κορυφαῖος ἐκκλησιαστικὸς ἡγέτης. Δέν ἐπισκέπτεται μιὰ χώρα, ἀν δέν ἐξασφαλίζει πρόσκληση, ἢ τουλάχιστο «μὴ ἄρνηση» ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ τῆς ἡγεσία. Εἶναι φανερό, ἀκόμα, ὅτι ἀπὸ τότε, πού τὸ θέμα τῆς Οὐνίας «μπλοκάρισε» τὸ θεολογικὸ διάλογο μεταξύ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν, πρὶν κἀν τεθοῦν πρὸς συζήτηση τὰ ἀκανθώδη θέματα τοῦ «πρωτείου» καὶ τοῦ «ἀλαθῆτους», ἐνεργοποιήθηκε ἐντονότερα ἡ γραμμὴ τοῦ Βατικανοῦ, πού θέλει τὸν Πάπα νὰ ἐπισκέπτεται κάθε Ὁρθόδοξη χώρα ξεχωριστά ὡς ταπεινὸς καὶ ἱεροπρεπῆς προσκυνητῆς, «ἄγγελος» εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ τοῦ Βατικανοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχει προβληματίσει τὴν οἰκογένεια τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες, κάθε μιὰ χωριστά, δέχονται τὰ σχετικὰ αἰτήματα τῆς Ρώμης. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα, ἐπομένως, ἦταν σαφῶς θέμα ἐκκλησιαστικὸ μέ διορθόδοξες μάλιστα προεκτάσεις. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τὸ χρεῖσθησε κατ' οὐσίαν μόνος του μέ ἓνα μικρὸ κύκλο ἔμπιστων, στενῶν συνεργατῶν. Δέν συνεκάλεσε τὴν Ἱεραρχία. Δέν ἐνημέρωσε μέ διαφάνεια τὸ λαό. Ζήτησε μόνον ἀμέριστη ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸ πρόσωπό του. Θὰ πολιτεύονταν διαφορετικὰ ὁ Πάπας μέ τοὺς ἐπιτελεῖς του στό Βατικανό;

Γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ρωμαίου Ποντίφικα ὑπῆρξαν, εἶναι ἀλήθεια, ἀντιδράσεις ἀπὸ κληρικοὺς, μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς. Ἀπὸ ἐγκρατεῖς θεολόγους καὶ ἀπλοὺς πιστοὺς. Τὸ φαινόμενο εἶναι ἐνθαρρυντικὸ. Πρέπει κάποτε τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας νὰ στέλνει ἓνα μήνυμα πρὸς τὴν ἡγεσία. Ὅμως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστῆς τῶν ἀντιδράσεων, πού προβάλλονται ὡς *ex officio* ἀρμόδιοι διαμορφωτῆς τῆς «συνειδήσε-

Χρυσοστομικές έπισημάνσεις

Πατερικός λόγος

«Ἦκουσα γάρ καγώ περί τοῦ λήρου ἐκείνου τοῦ Ἀρσακίου, ὃν ἐκάθησεν ἡ βασίλισσα ἐν τῷ θρόνῳ ὅτι ἔθλιψε τοὺς ἀδελφούς ὅλους μὴ θέλοντας αὐτῷ κοινωνῆσαι. Πολλοὶ δέ αὐτῶν δι' ἐμέ καί ἐν τῇ φυλακῇ ἐναπέθανον.»

(Πρὸς Κυριακὸν ἐπίσκοπον ἐν ἔξορίᾳ ὄντα καὶ αὐτόν)

(Γιατί ἄκουσα κι ἐγώ γιὰ τὸ φλύαρο ἐκεῖνο Ἀρσάκιο τὸν ὁποῖο ἐγκατέστησε στὸ θρόνο ἡ βασίλισσα, ὅτι ἔθλιψε ὅλους τοὺς ἀδελφούς, πού δέν ἤθελαν νά ἔχουν κοινωνία μαζί του. Μάλιστα πολλοὶ ἀπ' αὐτούς πέθαναν γιὰ μένα μέσα στὴ φυλακή).

Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρὸς τόν, ἐξόριστο καὶ αὐτό, πνευματικό ἀδελφό του, τόν Κυριακό, εἶναι παραμυθητικός, πατερικός λόγος. Προσπαθεῖ νά γιατρέψει

ως τῆς Ἐκκλησίας», ὑπῆρξαν ἀντιφατικοὶ ὅσον ἀφορᾷ τῇ στάσει τοὺς ἔναντι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας. Τόσο στὸ «ἐκκλησιαστικό», ὅσο καὶ στὸ θέμα τῶν κινητοποιήσεων γιὰ τίς ταυτότητες, ἀρκετὸ νερό καὶ λίπασμα ἔρριξαν στὸν ἀγρό τοῦ παπισμοῦ καὶ ἔδωσε πλούσια σοδειά. Γιατί διαμαρτύρονται τώρα, πού ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κινήθηκε ἀνεξάρτητος μέσα στοὺς θαλάμους τῆς ὑψηλῆς διπλωματίας καὶ τοὺς ἀγνόησε καὶ αὐτούς καὶ τῇ «φωνῇ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ»; Ἄς εἶνα ἔτοιμοι νά δοῦν καὶ χειρότερα...

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

τὴν πληγὴ τῆς ἀθυμίας, πού εἶχε κυριέψει τὴν ψυχὴ του. Νά διασκεδάσει τὸ νέφος τῶν λογισμῶν, πού ἀναστάτωναν καὶ λυποῦσαν τὸν ἀγαπημένο συλλειτουργό. Τόσο μεγάλος ἦταν ὁ διωγμός, πού ξέσπασε μετὰ τὴν ἐκτόπιση τοῦ μεγάλου Ποιμένα, τοῦ Χρυσοστόμου, πού ἔκαμψαν τὸ ἠθικὸ τοῦ συνεπισκόπου του.

Στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς τὸ ὕφος ἀλλάζει. Ὁ πατερικός λόγος γίνεται τώρα ἐλεγκτικός. Στρέφεται μέ παρρησία σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πρωταίτιους τῆς ἀνωμαλίας, στὸν «λήρο», ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ, Ἀρσάκιο καὶ διατυπώνει τὸ «κατηγορῶ» του. Ἡ πρώτη του καταγγελία εἶναι, ὅτι ἡ βασίλισσα τὸν ἔστησε μέ τὴ βία στὸ θρόνο τῆς Κωνσταντινούπολης. Διὰ τῆς βίας τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας ἐξορίσθηκε ὁ πραγματικὸς ποιμένας, διὰ τῆς βίας ἐγκαταστάθηκε ὁ ψευδοποιμένας. Στὴ συνέχεια δίνει μιὰ συγκλονιστικὴ πληροφορία. Ὑπῆρξε ἕνα πλῆθος ἐπισκόπων καὶ ἱερέων, οἱ ὁποῖοι δέ θέλησαν νά ἔρθουν σὲ ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία μέ τὸν παράνομο Πατριάρχη, πού τοὺς ἐπέβαλε τὸ παλάτι μετὰ τὸ διωγμὸ του καὶ τὴν ἔξορία του. Ὅλους αὐτούς τοὺς ἔθλιψε ὁ Ἀρσάκιος. Καὶ μὴ φαντάζεστε μιὰ ἀπλή στενοχώρια. Ὑπέφεραν σκληροὺς διωγμούς. Σέ συνεργασία μέ τὸ παλάτι καὶ μέ τὸ στρατὸ ὁ ψευδοεπίσκοπος τοὺς καταδίωξε καὶ τοὺς φυλάκισε. Πολλοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτούς, ὅπως ἀναφέρει στὴν ἐπιστολὴ του ὁ Χρυσόστομος, ἀπέθαναν, χάριν του καὶ χάριν τῆς κανονικῆς, ἐκκλησιαστικῆς τάξης, στὴ φυλακή.

Τὸ ἕνα σκέλος τῶν καταγγελιῶν λοιπὸν ἀναφέρεται τόσο στὴ σκληρότητα τοῦ Ἀρσακίου ὅσο καὶ στὴν ἀνόσια

συμμαχία του μέ τήν κοσμική ἐξουσία γιά νά ἐξοντώσει τούς ἀντιπάλους του.

Τό δεύτερο σκέλος τοῦ γεμάτου παρρησία ἐλεγκτικοῦ πατερικοῦ λόγου στρέφεται καί στιγματίζει τήν φρικτή ἐκκλησιαστική πράξη, πού τόλμησε νά διαπράξει ὁ Ἀρσάκιος. **«Ὁ γάρ προβατόσχημος ἐκεῖνος λύκος, ὁ σχῆμα μέν ἔχων ἐπισκόπου, μοιχός δέ ὑπάρχων, ὡς γάρ ἡ γυνή μοιχαλῖς χρηματίζει, ἡ ζῶντος τοῦ ἀνδρός ἐτέρῳ συναφθεῖσα, οὕτω καί οὗτος μοιχός ἐστίν, οὐ σαρκός, ἀλλά πνεύματος. Ζῶντος γάρ ἐμοῦ ἤρπασέ μου τόν θρόνον τῆς Ἐκκλησίας»** (Γιατί ὁ προβατόσχημος ἐκεῖνος λύκος, ἔχει σχῆμα μέν ἐπισκόπου, ἀλλά εἶναι μοιχός, γιατί ὅπως ἡ γυναίκα χαρακτηρίζεται μοιχαλίδα ὅταν, ἐνῶ ζῆ ὁ ἄντρας τῆς συνάπτει σχέση με ἄλλο ἄντρα, ἔτσι κι αὐτός εἶναι μοιχός, ὄχι στή σάρκα, ἀλλά στό πνεῦμα. Ἐπειδή, ἐνῶ ἐγώ ζῶ, μου ἄρπαξε τό θρόνο τῆς Ἐκκλησίας).

Μᾶς προξενοῦν ἐντύπωση οἱ σκληροί καί βαρεῖς χαρακτηρισμοί τοῦ Χρυσοστόμου γιά τόν Ἀρσάκιο. Ἕνας κακοπροαίρετος θά τούς χαρακτήριζε ὡς ὕβρεις, πού ἐκφέρονται ἀπό στόμα ἐμπαθοῦς ἀνθρώπου. Τόν ἀποκαλεῖ

«προβατόσχημο λύκο». Βέβαια καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶχε μιλήσει γιά **«λύκους βαρεῖς»**, πού θά ἐμφανίζονταν μετά ἀπ' αὐτόν στήν Ἐκκλησία τῆς Ἐφέσου. Ἐδῶ ὅμως συγκεκριμενοποιεῖται ἡ μομφή σέ ἕνα πρόσωπο. Τόν ὀνομάζει «προβατόσχημο» ἀφοῦ ἐξωτερικά παρουσιάζεται καί φαίνεται ὡς πρόβατο, ἐνῶ εἶναι λύκος, πού ἐπιδιώκει νά ἄρπάξει καί νά κατασπαράξει τά πρόβατα. **«Ὁ σχῆμα μέν ἔχων ἐπισκόπου»**, συνεχίζει ἀμφισβητώντας ἀκόμα καί τό ἐπισκοπικό του ἀξίωμα. Στό ἐξωτερικό σχῆμα ἐμφανίζεται ὡς ἐπίσκοπος, στήν πραγματικότητα ὅμως δέν εἶναι. Τί εἶναι τότε; **«Μοιχός, οὐ σαρκός, ἀλλά πνεύματος»**. Ἐχει διαπράξει βαρύτερη ἁμαρτία. Τήν πνευματική μοιχεία. Καί πῶς τεκμηριώνει αὐτόν τόν βαρύτερο χαρακτηρισμό; **«Ζῶντος γάρ ἐμοῦ ἤρπασέ μου τόν θρόνον τῆς Ἐκκλησίας»**. Ἡ ἄρπαγή τοῦ θρόνου τοῦ βίαια ἐκθρονισθέντος Χρυσοστόμου ἀπό τόν Ἀρσάκιο ἦταν ἡ βαρεῖα ἁμαρτία τῆς πνευματικῆς μοιχείας.

Πολλά ἔχουν ἀκουστεῖ κατά καιροῦς γιά τό σημερινό ἐκκλησιαστικό πρόβλημα. Τό ἀπόσπασμα ἀπό τήν ἐπιστολή αὐτή τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου

Παπα-Γιάννη

Μ' αὐτά, πού βλέπεις καί ἀκοῦς, τί πιστεύεις; Τά παιδιά, πού χειροκροτοῦν τό Χριστόδουλο καί φωνάζουν «εἶσαι μέγας», «τόν πᾶνε» ἀληθινά ἢ τοῦ βρῆκαν τήν ἀχίλλεια φτέρνα καί τόν περνοῦν ψιλό γαζί;

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

μπορεί νά μᾶς βοηθήσει, σάν πυξίδα, γιά νά διατυπώσουμε τίς παρακάτω σαφείς ἀπόψεις:

1) Πατερικός λόγος δέν εἶναι μόνον ἐκεῖνος, πού παρηγορεῖ τά πιστά μέλη τῆς Ἐκκλησίας κατά τίς στιγμές τῆς περιπέτειας, τοῦ διωγμοῦ και τῆς βαθεῖας θλίψης τους. Πατερικός λόγος εἶναι καί αὐτός πού ἐλέγχει τίς παρανομίες καί τίς ἀταξίες, πού ἐπιτελοῦν τά συγκεκριμένα πρόσωπα, ἔστω καί ἂν ἔχουν προωθηθεῖ σέ θρόνους ἐπισκοπικούς καί ἔχουν συνάψει δεσμούς συναντίληψης μέ τήν κοσμική ἐξουσία.

2) Τό δικαίωμα τῆς κριτικῆς, ἀκόμα καί τῆς σκληρῆς κριτικῆς, δέν δικαιούται κανεῖς νά τό ἀποκλείσει καί ἀπό τοὺς σημερινούς, δώδεκα μητροπολίτες, πού σήκωσαν τό σταυρό τοῦ διωγμοῦ καί περπάτησαν στά ἴχνη τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Ἔχουν τό δικαίωμα ἀλλά καί τήν εὐθύνη νά στιγματίσουν μέ τό λόγο τους:

α) Τή σκληρότητα καί τή βία, πού ἄσκησαν οἱ σύγχρονοι «προβατόσχημοι λύκοι» πρὸς ὅσους ἀπό τό ἱερατεῖο ἦ τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἀντέδρασαν στίς παράνομες πράξεις τους.

β) Τήν ἀθέμιτη συμμαχία τους μέ τίς ἐξουσίες γιά νά ἐπιβάλουν καί νά παγιώσουν τίς ἀντικανονικές ἐνέργειές τους.

γ) Τήν ἀπαράδεκτη ἐκκλησιαστικά πράξη τῆς ἀρπαγῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας, δηλαδή τῆς Μητρόπολης, πού βίαια καί ἀντικανονικά θεωρήθηκε κενή. Τήν πράξη τῆς πνευματικῆς «μοιχείας».

Αὐτή ἡ ἀντίδραση ἐκφράζει πατερικό λόγο, ἀλλά καί πατερική στάση στίς μεγάλες ἐκκλησιαστικές κρίσεις.

Ἄρχιμ. Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

ΨΙΘΥΡΟΙ

Τά τρία χαστούκια.

Τρία ἤχηρά χαστούκια ἔφαγε, τελευταία, ὁ κ. Χριστόδουλος. Καί βρίσκεται, κυριολεκτικά, ναρκωμένος.

Θά ἀποροῦν οἱ ἀναγνώστες μας, γιατί κά- νουμε λόγο γιά τρία χαστούκια, μιά καί στήν ὀθόνη τῆς τηλεόρασης ἐμφανίστηκε μόνο τό ἓνα, πού, ἀνεπίτρεπτα βέβαια, τό ἀποτόλμησε ὁ παλαιοημερολογίτης νέος. Γιά νά τοὺς ἐνημερώσουμε, ὑπενθυμίζουμε, ὅτι τό δεύτερο χαστούκι τό εἰσέπραξε ὁ φιλόδοξος ἐκκλησιαστικός «ἡγεμόνας» στή Μακεδονική πρωτεύουσα, ὅταν προσῆλθε νά πάρει τιμητικό διδακτορικό δίπλωμα, γιά εἰσφορά στήν ἐπιστήμη τοῦ Ἀσκληπιοῦ, πού ποτέ του δέν κατέθεσε. Οἱ νέοι τῆς Θεσσαλονίκης πρόταξαν τά στήθη τους καί τόν ἐμπόδισαν νά διαπομπέψει τήν ἐπιστήμη τους, εἰσπράττοντας τιμές, πού δέν τοῦ ἀνῆκαν.

Ἄλλά, τόν ἴδιο καιρό, δέχτηκε καί ἓνα τρίτο χαστούκι. Αὐτή τή φορά ἀπό τόν Πατριάρχη τῆς ἄλλοτε βασιλεύουσας, πού μπῆκε-βγήκε στόν ἑλληνικό χῶρο, σά νά θρισκόταν στό σπῆτι του, χωρίς νά δώσει καμμιά σημασία στόν κ. Χριστόδουλο. Ἀντίθετα, κινήθηκε σάν προϊστάμενός του, σάν ἐπόπτης τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Εἰσέπραξε κατ' ἀποκλειστικότητα τά ροδοπέταλα. Ἔδωσε συμβουλές, ὡς ὁ ποιμενάρχης τῆς περιοχῆς. Ἔβαλε καί στήν τσέπη του τόν «ὀβολό»(!) τῶν ἑκατό ἑκατομμυρίων, πού τοῦ προσέφερε κάποια ἡγουμένη. Καί ἀπῆλθε μεγαλοπρεπῶς.

Ἦχηρά τά χαστούκια. Ἄλλά καί γιά τίς τρεῖς περιπτώσεις, οὔτε ἄχνα δέν ἔβγαλε ὁ λαλίστατος κ. Χριστόδουλος. Τά εἰσέπραξε ἄφωνος. Ποίος, ἄραγε, θά τόν παρηγορήσει;

Παραπληροφόρηση (1)

Πάρτετε μιά πρώτη γεύση παραπληροφόρησης.

Σέ διάστημα δυό εβδομάδων πέρασαν στή δημοσιότητα δυό ομάδες έκκλησιαστικῶν σκανδάλων. Καί μιᾶμε γιά ομάδες, γιατί δέν ἀφοροῦσαν ἕνα μόνο πρόσωπο, ἀλλά περισσότερα.

Ἡ πρώτη ομάδα σκανδάλων ἀπασχόλησε τό τηλεοπτικό κοινό ἐπί τέσσερες ὁλόκληρες ὥρες. Ἦταν ἕνα χρονικό μερικῶν ἀπό τίς ἀθλιότητες τοῦ ἀνεκδιήγητου Μητροπολίτη Παντελεήμονος Μπεζενίτη καί κάποιων κατορθωμάτων(!) ἑνός γραμματέα Μητροπόλεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδας. Τά ὅσα δημοσιοποιήθηκαν, ἀποτελοῦν ἔκρηξη μεγατόνων. Ἦταν σάν νά ἄνοιξε ἡ κόλαση. Ἀλλά, ταυτόχρονα, ἀποδείχτηκε περίτρανα, ὅτι καί στίς δυό περιπτώσεις θρίσκειται φίλος ἀγαπητός καί προστάτης τῶν σκανδαλοποιῶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος.

Τό δεύτερο σκάνδαλο ξέσπασε στή Μονή τῆς Πάτμου, πού ὑπάγεται στό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης. Καί ἐκεῖ, σύμφωνα μέ τίς δημοσιογραφικές πληροφορίες, μπῆκε ὁ ἀρμόδιος εἰσαγγελέας, γιά νά διερευνήσει τήν ὑπόθεση.

Καί ἐρχόμαστε στήν πράξη τῆς παραπληροφόρησης. Ὁ εὐνοημένος δημοσιογράφος τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς αὐλῆς, σά νά μὴν πῆρε καμμία εἶδηση γιά τό πρῶτο, σκάνδαλο, τό ἀποσιώπησε. Δέν εἶπε λέξη. Τό ἄφησε νά τό παρασύρει ὁ χρόνος. Γιά τό δεύτερο, ὅμως, ἔγραψε ὁλόκληρο ρεπορτάζ. Καί, μάλιστα, τονίζοντας, ὅτι τό Μοναστήρι αὐτό ἀνήκει στό Πατριαρχεῖο καί, ἄρα, τό Πατριαρχεῖο εὐθύνεται γιά ὀλιγωρία καί γιά ἀνοχή τῶν ἐνόχων.

Παραπληροφόρηση μεγέθους «ἀπάτης».

Παραπληροφόρηση (2)

Καί ἄλλο δεῖγμα παραπληροφόρησης.
 «Ὅλα τά ἐπίσημα ἔντυπα τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος, πού ἐλέγχονται ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο καί τήν αὐλή του, ἔδωσαν ἐντελῶς παραποιημένη πληροφορία γιά τό ταξίδι τοῦ Πάπα στήν Ἀθήνα. Ἀντιγράψουμε ἀπό ἕνα ἔντυπο. Ἀπό τή μηνιαία ἐφημερίδα «ἡ Ἀλήθεια», τοῦ Μαΐου 2001, μιά καί δέν εἶναι δυνατό νά τά μεταφέρουμε ὅλα. «*Ταξίδι στήν Ἀθήνα πραγματοποίησε τήν Παρασκευή 4 καί τό Σάββατο 5 Μαΐου 2001, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, γιά τήν πραγματοποίηση προσκυνηματικῆς ἐπισκέψεως στόν Ἄρειο Πάγο, ὅπου ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος κήρυξε τήν πίστη στόν Ἀληθινό Θεό, ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β΄*».

Δηλαδή; Ὁ πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κάλεσε τόν Πάπα νά προσκυνήσει στόν Ἄρειο Πάγο; Καί ἐκεῖνες οἱ διαβουλεύσεις μέ τόν κ. Χριστόδουλο προσωπικά, πού κράτησαν ὁλόκληρο χρόνο, τί νόημα εἶχαν; Τόν εἶχε ἐξουσιοδοτήσει ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας;

Ἡ παραπληροφόρηση στήν ἀρχή καλύπτει. Ὑστερα, ὅμως, ἀποκαλύπτει καί διαπομπεύει.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλών Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.